

แก้จิต

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

หลวงพ่ : ว่าไปเลย

โยม : เมื่อเข้าเดินอยู่ในตลาดครับ ไปซื้อของ ได้เห็นอะไรหลายๆ อย่างแล้วมันรวมลงครับ พอรวมลงแล้วโดยปกติผมก็จะรู้สึกอยู่ที่ลมหายใจ พอมันรวมลงแล้วมันถึงจุดที่มันเห็นว่าผมหยุดเดิน หยุดเดินแล้วก็ตะโกนข้างในบอกว่า

หลวงพ่ : โลกนี้น่าเบื่อ

โยม : น่าเบื่อครับ แล้วเบื่อจิตตัวเองด้วยว่ามันนี่แหละเหี้ยตัวจริงครับ

หลวงพ่ : อืม..ว่าไป

โยม : แต่ทำอะไรมันไม่ได้สักทีหนึ่งครับ

หลวงพ่ : โยมกำหนดอย่างไร โยมภาวนาอย่างไร

โยม : หลายอย่างครับ กำหนดที่ลมหายใจตลอดทั้งวัน แม้แต่เวลานั่งเดินนั่งนอนผมก็อยู่ที่ลมหายใจ อยู่ที่ลมหายใจ แล้ววันนี้เป็นวันที่เหมือนผมล้าที่สุด ผมถึง เหมือนมันอ่อนแอที่สุดเลยครับ เท่าที่เคยภาวนามา

หลวงพ่ : กำหนดลมหายใจนี้กำหนดลมหายใจตรงๆ เลยเหรือ มีอะไรบ้าง มีอะไรเวลาเปลี่ยนแปลง

โยม : ไม่มีเลยครับ รู้ระลึกเข้าออกอยู่ตลอดเวลาครับ ไม่ว่าพูดไม่ว่าคุย หรือว่าเวลาทำงานครับ

หลวงพ่ : แล้วจับแนวนีมาโดยใครแนะนำ

โยม : จับแนวนีมา ตอนแรกจับพุทโธ เมื่อ ๘ ปีที่แล้ว ๗ ปีที่แล้วมาราบพระอาจารย์ พระอาจารย์บอกว่า พระอาจารย์ให้การบ้านไป พระอาจารย์บอกว่า ผมถามพระอาจารย์ว่า อาการที่จะรักษาสภาวะใดสภาวะหนึ่งไว้ ก็รักษาแค่สภาวะ พระอาจารย์บอกคำเดียวคือพุทโธ จากพุทโธผมก็พุทโธมาโดยตลอด พอพุทโธสักพักหนึ่งพุทโธมันก็จืด พุทโธมันก็หายไป เรารู้แต่ระลึกลมหายใจว่าระลึกเข้าระลึกออกระลึกเข้า พอเวลาระลึกเข้าระลึกออก มันก็เปลี่ยน บางช่วงมันก็จะมีการเปลี่ยนเข้ามา ผ่าเข้ามาในกลางใจ พอเวลาได้สติ ได้สติขึ้นมาผ่าเข้าไปในกลางใจ พอผ่าเข้าไปในกลางใจแล้วนี้ แต่มันยังติดครับ

หลวงพ่ : ติดหมดแหละ

โยม : ติดครับ

หลวงพ่ : เราจะถามอยู่ เวลาเริ่มต้น การภาวนานี้ะ เวลาพูดถึงการภาวนานี้เหมือนคนไข้ไปหาหมอ ถ้าคนไข้ไปหาหมอ หมอจะดูอาการว่าคนไข้เป็นไขอะไรไข้ไหม แล้วสมุฏฐานของโรค เราแก้ตามสมุฏฐานของโรคนั้น ไอนี้ก็เหมือนกันนี่ พอเราบอกกำหนดลมหายใจหรือกำหนดพุทโธนี้ เราพูดไว้เยอะมาก เพราะตอนนี้กระแสนแรงเรื่องจิตเรื่องอะไรนี้ พอกระแสนแรงนี้คนก็จะปล่อยตรงนี้ แล้วไปทำกันตามสะดวกสบาย พอทำตามสะดวกสบายปั๊บ มันจะมีปัญหาตรงนี้ ปัญหามันจะไปไม่ได้ มันจะไปดันหมดแหละ

พวกนี้ครึ่งๆ กลางๆ ไปไหนไม่รอดหรอก ไปไหนไม่ได้ ที่นี้พอมันไปไม่ได้ เราถึงถ้ามาปั๊บนี้เราจะดูสมุฏฐานก่อนไง ว่าเรานี้เราดำเนินการมาอย่างไร อย่างเช่นนะ อย่างเช่นถ้าเรามีเงินทองกัน เงินทองเราใช้จ่ายได้ตามกฎหมายไข้ไหม เพราะอะไร เพราะกฎหมายรองรับไข้ไหม เงินทองนี้เบงก์ของเรานี้ ใช้จ่ายได้ตามกฎหมาย แต่ถ้าเราไปคิดกันเอง เราไปทำกันเองขึ้นมา เบงก์ของเรานี้เราทำให้เหมือนกับเบงก์จริงนั้นแหละ แต่ใช้ตามกฎหมายไม่ได้หรอก

นี่เปรียบเทียบไป เปรียบเทียบ ที่นี้พอเราปฏิบัติ ถ้าพูดถึงถ้าเป็นธรรมชาติ อาการที่มันบอก มันจะฟ้องหมดเลย แต่ถ้าธรรมชาติมันนะ มันพูดอะไร มันพูดมาผิด

โยม : ไม่ลอกแลกครับ อยู่กับลมหายใจ ระลึกรู้เข้าออก

หลวงพ่ : แล้วเวลานั่งอยู่ทำอะไร

โยม : นั่งอยู่ที่ระลึกอยู่ตลอดเวลา

หลวงพ่ : แล้วมันมีอาการอย่างไร

โยม : อาการลมหายใจก็ส่วนหนึ่ง

หลวงพ่ : ถ้ามันดีที่สุดนี้ ตอนที่ภาวนาแล้วดีที่สุด คือว่าเราภาวนาแล้วจิตมันนิ่งที่สุด ดีที่สุดขนาดไหน

โยม : ดีที่สุดตรงที่เคยทำมา อยู่ลมหายใจโช้ใหม่ครับ บางทีผมก็มีบางครั้งก็กลับไปพุทโธ ช่วงนี้ที่พอมีปัญหาผมก็กลับไปพุทโธ พอกลับไปพุทโธมันแบ่งเลยครับ ลมหายใจ สติอยู่ตรงนี้ แต่ในใจนี้มันอู้สู..แทบจะระเบิดครับ

หลวงพ่ : ไม่หรรอกเราจะถามว่า ตอนกำหนดลมหายใจที่ทำแล้วดีที่สุดนี้ ใจเราเป็นอย่างไร ใจสงบไปได้ขนาดไหน

โยม : ใจสงบลงไปถึงไม่ออกแวก แม้แต่การเดินก็ไม่ออกแวกครับผม แม้แต่เดิน แม้แต่ยืน แม้แต่นั่ง แม้แต่นอนก็อยู่ที่ตัวเราครับ

หลวงพ่ : เราจะบอกว่า ถ้าจิตใจเรานี้มันไม่มั่นคง ฐานเราไม่ดีนี้ เราขับออกไปทำงานนี้เราจะไม่มั่นคง ฐานเราต้องมั่นคง นี่เขาบอกคำว่าฐานมั่นคงนี้ เวลาออกไปทำงานนี้มันไม่จำเป็นว่า ฐานเราสมมุติอย่างเช่นเรานี้ อย่างเช่นเรา ไม่ใช่ว่าเราต้องมีเงินจนสิ้นฟ้าแล้ว เราถึงค่อยออกไปประกอบธุรกิจ เราจะมีเงินมากเราก็ประกอบธุรกิจได้มั่นคง ถ้าเรามีเงินน้อย เราก็ประกอบธุรกิจที่เราพยายามจะทำสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาเห็นไหม

จิตก็เหมือนกัน คำว่ามั่นคงนี้มั่นคง ไม่ใช่ว่ามันคงแล้วต้องรอจนจิตสงบ จิตเต็มที่แล้วค่อยออก ที่เขาพูดกันไว้ว่าเราต้องจิตสงบเต็มที่แล้ว พุทโธ พุทโธนี้แล้วเมื่อไหร่มันจะได้วิปัสสนา การใช้ปัญญามันได้ตลอด อันนี้พอถ้าจิตเรานั้นคงปั๊บนี้ เวลาเห็นรับรู้นี้ เห็นรับรู้นี้มันจะพัฒนาขึ้น เพราะเหมือนผู้ใหญ่เห็น เหมือนเรามีกำลัง เป็นผู้บริหารนี้เรา

ควบคุมได้ แต่ถ้ากำลังเราน้อย เราเห็นอะไรแล้วนี่มันจะเกิดลังเล เกิดลังเล เกิดความไม่แน่ใจ ทั้งๆ ที่รู้เห็นอยู่ก็ไม่รู้ว่ารู้เห็นอะไร ทั้งๆ ที่เห็นอยู่นี้แต่ไม่รู้ว่าเห็นอะไร เห็นอยู่รู้อยู่แต่มันไม่รู้ว่าอะไร

แต่ถ้าอย่างนั้นปัจุบันเราก็กลับมาที่ลม แล้วอย่างที่ว่านี้ พอเห็นแล้ว แหม..มันอัดอัด มันอัดอั้นตันใจนี้ มันธรรมะนะ เวลาธรรมะนี้ ธรรมะหมายถึงว่า เห็นไหมเขาบอกว่า เวลาสอนกันทั่วไปนี้เห็นไหม สภาวธรรม สภาวธรรม สภาวธรรมเป็นธรรมชาติ ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ ไม่ใช่หรือ สภาวธรรมเป็นธรรมชาตินี้ อย่างลมพัดนี้มันต้องเป็นพระอรหันต์แล้ว เพราะลมมันเคลื่อนไหวตลอดเวลา มันเป็นธรรมชาติของมัน

แต่สภาวธรรมนี้มันจะเป็นธรรมะต่อเมื่อจิตออกไปรู้ไปเห็น ถ้าจิตออกไปรู้ไปเห็น ทฤษฎีก็มีอยู่แล้ว แต่จิตไปรู้ไปเห็นนี้ จิตที่ไปรู้ไปเห็นใจ จิตที่เราสงบ จิตที่เราเห็นเห็นไหม ที่นี้พอไปเห็นขึ้นมา เห็นสภาวะอย่างนั้นแล้ว เห็นแล้วนี่มันอัดอัดขัดข้องขนาดไหนนี้ ตั้งสติไว้เพราะกำลังเราไม่มี แล้วกลับมาที่กำหนดลม กลับมาที่กำหนดลม ! กลับมาที่กำหนดลม ! จำไว้!

นี่คนเรานี้มันคิดไม่เหมือนกันไง กำหนดลมหายใจ กำหนดพุทโธ กำหนดอะไรก็ได้แต่เนี่ย ผลของมันคือสมณะ ผลของมันคือสมาธิ แก้กเลสไม่ได้ แต่ถ้าไม่มีจิตออกไปรับรู้นี้ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติมันก็เวียนวิญญูะวื้อย ธรรมชาติก็เวียนวนอยู่นั่นแหละ ธรรมะมันต้องจิตนี้ออกรู้ แต่จิตออกรู้จิตต้องมีฐาน ถ้าจิตไม่มีฐานนี้เห็นไหม รู้แล้วก็ง ู้แล้วนะเห็นแล้วนะตื่นเต้นมาก เห็นแล้วมีรสชาตินะ ถ้าจิตมีฐาน จิตที่มันเป็นธรรมะนี้ มีรสชาติ นี่ธรรมโอสธ ธรรมรส เห็นไหม รสที่ตอนเช้าที่เห็นนี้เห็นไหม มันฝงใจไหม

โยม : ฝงใจครับ

หลวงพ่ : ฝงใจมาก

โยม : มีแบบฟ้าผ่าแบบนี้ลงมาหลายหนมากครับ

หลวงพ่ : แต่ทำไม่ได้ แล้วทำอะไรต่อไปละ

โยม : พิจารณาครับ

หลวงพ่ : พิจารณาอย่างไร

โยม : พิจารณามัน ผมเคยรำพึงกับตัวเองว่า แท้ๆ ก็อยู่ในถึงขะ

หลวงพ่ : ใช่ว่าไปสิ

โยม : พออยู่ในถึงขะแล้วตัวเรากียังไม่มีใคร โทษนะครับ ญี่เหี้ยที่สุดแล้ว ไม่มีใครเหี้ยมากกว่าญี่แล้ว

หลวงพ่ : เออ คิดอย่างนี้ พอเหี้ยปั๊บนี ผลของมัน ผลที่เหี้ยๆ นี่ตอบมาเป็นอย่างไรต่อไป ผลของมัน

โยม : นิ่งครับ

หลวงพ่ : แล้วมีอะไรต่อไป

โยม : นิ่ง นิ่งแล้วก็ แต่ว่าไอ้ตัว โทษนะครับ ไอ้ตัวเหี้ยมันมุดครับ

หลวงพ่ : นี่ใจมันไม่จบ มันไปไม่ได้ ต้องเข้าไปเรื่อยๆ

โยม : มันมุดแล้วมันแถมยังบงการอยู่ในรูอีกครับ

หลวงพ่ : ก็ต้องทำจิตให้สงบ แล้วจับตัวเหี้ยนั้นออกมา คำว่าจับตัวเหี้ยนะ ไม่ต้องไปจับมันหรอก พิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม เหี้ยนั้นมันต้องออกมา ใช้สิ่งนี้เป็นสื่อ เป็นสื่อที่มันจะออกไปหาผลประโยชน์ของมัน หาผลประโยชน์คือว่ามันต้องออกไป ค้นหาความทะยานอยากนี้มันต้องออกไปเสพ เสพที่มันพอใจ รูป รส กลิ่น เสียง ถ้าเหี้ยมันมุดรูนี้ละ มันปล่อยหลายๆ นี่ละ มันปล่อยหลายๆ ไซ้ไหม

โยม : มันบงการด้วยครับ เพราะโด้งพุดมาคำหนึ่ง มันนอกจากมุดรูแล้ว มีสิ่งห่อหุ้มปกป้องมันแล้ว

หลวงพ่ : เรายังไม่มั่นใจว่าโยมจับเหี้ยได้จริง

โยม : ยังไม่ได้เลยครับ

หลวงพ่ : ไซ้ เพราะถ้าจะจับมันได้นะ ถ้าจะจับมันได้จริงนี่มันต้องจิตสงบไซ้ไหม พอไปเห็นสภาวะธรรมนี้ รูปปรสกลืนเสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ถ้าเราเห็นรูปปรสกลืนเสียงแล้วเราปล่อยวางรูปปรสกลืนเสียงไว้ จิตมันสงบเข้ามา พอจิตสงบเข้ามา นี่มันปุณฺณ กัลยาณปุณฺณ ปุณฺณนี้เดินโตคาปัดติมรรคไม่ได้

ปุณฺณนี้ อย่างเช่นเรา บอลนี้บอลในคิวซ์อะไรต่างๆ นี่ ถ้าเราไม่มีสิ่งนี้เราจะเอาชื่อเราลงไปแข่งได้ไหม ไม่มีสิทธิ์ไซ้ไหม เราต้องมีสิทธิ์ในนั้น ปุณฺณนี้มันจิตของเรานี้หยาบ มันจะเข้าไปรู้มรรคผลนี้เป็นไปไม่ได้ จะต้องทำความสงบเข้ามา ถ้าจิตมันสงบนี้ รูปปรสกลืนเสียงนี้ ปุณฺณคนหนาด้วยกิเลส มันควบคุมรูปปรสกลืนเสียง สิ่งที่กระทบกับเราไม่ได้ มันเหมือนกับเราอยู่ในสังคมโลก มันก็เป็นธรรมดานี้ไง แต่ถ้าเราพิจารณาไปอย่างนี้ปั๊บมันจะปล่อย ปล่อยรูปปรสกลืนเสียงเลย แล้วเห็นเลย เห็นที่ว่าตัวเหี้ยๆ นี่ เพราะรูปปรสกลืนเสียงเป็นบ่วงของมารเป็นพวงดอกไม้แห่งมาร

เป็นบ่วงเห็นไหมล่ะ เป็นพวงดอกไม้คือแบบว่า เห็นไหมบ่วง บ่วงก็คือว่าล่อให้มาติด ติดแล้วมันก็ถึงเลย พวงดอกไม้ก็บูชาหลอกมึง เห็นไหม แต่ถ้าเราทำปั๊บมันปล่อยตรงนี้ นี่กัลยาณปุณฺณ นี่พอกัลยาณปุณฺณปั๊บนี้เหี้ยมันหลบแล้ว เพราะอะไร เพราะถ้ากัลยาณปุณฺณนี้ ยกจิตนี้เข้าไปเห็นกาย เวทนา จิต ธรรม โดยสังขารมนะ ธรรมดาๆ ไม่ใช่ ธรรมดาๆ คือจึล่อน้ำ สภาวะธรรมเป็นธรรมดาๆ ถ้าธรรมชาตินะ ไม่ต้องทำเหี้ยอะไรกันหรอก นั่งกระดิกดินนี้ เดี่ยวธรรมะมันจะมาเอง มันต้องออกหาเง เห็นไหมคำว่าเหี้ยมูครุ่นี่มันถูกของมันแล้ว

ถ้าเหี้ยมูครุ่นี่เห็นไหม ดูอย่างทีสามเณรน้อยสอนไปจุลละเห็นไหม ร่างกายนี้เหมือนจอมปลวก เหี้ยนี้มันซ่อนอยู่ในนี้ ให้ปิดไว้ ๕ รู เหลือแต่ใจไว้ เห็นไหม ปิดตา หู จมูก ลิ่น กาย แล้วเหลือใจไว้คอยจับเหี้ยตัวนั้น ตั้งสติไว้ ตั้งสติเห็นไหมคอยจับเหี้ยตัวนั้น นี่เป็นบุคลาธิษฐาน แต่ของเรานี้ เราจะจับมันอย่างไร จะจับอย่างไรมันก็ต้องตั้งสติไซ้ไหม อย่างที่ว่าเห็นปั๊บมันปล่อยวาง ปล่อยวางเข้าไปนี้ เห็นไหม นั่นมันเห็นของมันแล้วถ้าพอมันหลบขึ้นมานี้ นี่หลบขึ้นมาเห็นไหม แล้วก็ออกรู้กาย เวทนา จิต ธรรม ในกายเราก็ได้

จริงๆ นี่นะเรื่องกามนี่มันคิดที่เราก่อน เพราะมีเราถึงมีความต้องการ ไม่มีเราเห็นไหม นี่อุชู..รักคนนู้นรักคนนี้ ไม่ใช่หรือก มึงรักตัวมึงเอง เพราะมีเราไซ้ไหม เพราะกามิฏ

กูรักเขาใจ จะเป็นจะตาย จะเป็นจะตายขึ้นมาทีเดียวล่ะ แต่ความจริงนี่เพราะกูก่อน เพราะมีเรา เราถึงรักเขา เพราะมีเราเห็นใหม่ กรรมถึงเกิดที่เรา ทุกอย่างเกิดที่เรา พอเกิดที่เรามันก็ค้นเข้ามาที่นี้ไง ถ้าค้นเข้ามาที่นี้ ค้นเข้ามาที่นี้ ทุกอย่างจบได้

ที่นี้ค้นที่นี้ได้ มันก็ต้องมีสติ มีสติแล้วนะมันต้องมีกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน งานเกิดบนไหน งานเกิดบนภพ ภพคืออะไร ภพคือสภาวะ สภาวะคืออะไร สภาวะคือฐานของความคิด ความคิดตั้งอยู่บนอะไร กามราคะ ตัณหาความทะยานอยาก ร้อยแปดพันเก้าที่เอ็งว่านี่มันหลบๆ หลบลงที่ภพนี้ หลบลงที่นี้ ฐานที่นี้ ฐานที่นี้ พอฐานที่นี้เราก็ต้องจับเอาฐานนี้แหละออกมาทำ

หลวงพ่ : ความรู้สึกเราตั้งอยู่บนอะไร ความคิดเราตั้งอยู่บนอะไร

โยม : บนจิตใจ

หลวงพ่ : เออ..แล้วจิตใจมันอยู่ที่ไหน นี่ไงถ้ากำหนดลมเข้าไปแล้วมันจะเห็น ถ้ากำหนดลมเรื่อยๆ ที่ไม่ได้ ตั้งสติแล้วกำหนดลมเรื่อยๆ กำหนดเข้าไป กำหนดลมไป พอมีกำลังแล้วก็ออกฝึกออกทำงานนี้ ไอ้ที่มันไปรู้ไปเห็นนี้ มันเป็นจรตนิสัยของคน บางคนสงบเฉยๆ บางคนสงบแล้วเห็นนั่นเห็นนี่ การเห็นอย่างนั้น เขาเรียก “ธรรมเกิด”

“ธรรมเกิด” อย่างเช่นหลวงปู่มั่น ท่านบอกเวลาท่านนั่งภาวนาอยู่ในป่านี้ นี่สมเด็จถามว่า หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าท่านไปฟังเทศน์ไครวะ เราอยู่กับกองตำราเนี่ย เรายังต้องเปิดคันตลอดเวลาเลย นี่เขาค้นตำราเพราะอะไร เพราะเขาทางวิชาการ แต่หลวงปู่มั่นบอกอู้ฮู..ผมฟังเทศน์ทั้งวันเลย เพราะอะไร เพราะนี่ธรรมะมันจะเกิดตลอดเวลา การตลาดนี้ธรรมะมันเกิดเห็นใหม่ นั่นละเทศน์กัณฑ์หนึ่ง

ธรรมเกิดไม่ใช่อริยสังขะ อริยสังขะต้องมีผู้กระทำ ต้องมีฐานที่ตั้งแห่งการงาน กรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงานคือตัวจิต แล้วจิตสงบเข้ามาเนี่ย เราดูลมหายใจจะทำอะไรก็แล้วแต่เนี่ย สิ่งที่มีมันเป็น คือถ้ามันดูลมหายใจ ดูลมหายใจ ลมหายใจ สุดท้ายแล้วมันสงบกลับมาที่ฐานหมด วิธีการปฏิบัติทุกแนวทาง ทุกวิธีการ ผลของมันคือสมณะ ผลของมันคือปล่อยวางมาที่จิต แต่เขาเข้าใจผิดว่าปล่อยวางนั่นคือนิพพานกันหมดใจ

แล้วยังดูถูกฤๅษีชีไพรด้วยนะ เขาดูถูกฤๅษีชีไพร โอ้ย..ฤๅษีชีไพรนี้ไม่มีปัญญานะ โอ้ย..ไม่มีปัญญา เขาไม่มีปัญญาเขาก็ยังรู้ว่าเขาไม่มีปัญญา มึงนี่พอมึงปล่อยวางเข้ามามันก็สมถะนั่นละ แล้วยังดูถูกสมถะด้วยนะ แล้วตริกในธรรมะพระพุทธเจ้านะ บอกว่านี่ปัญญา ปัญญามาก คือโง่กว่าฤๅษีไง ฤๅษีมันสงบแล้วไม่มีปัญญา มันก็ยอมรับว่ามันไม่มีปัญญาใช่ไหม

อันนี้สงบเข้ามา เสือกรู้ว่ากูมีปัญญา ปัญญาพระพุทธเจ้าไง จำธรรมะมาไง เลวกว่าฤๅษีอีก เพราะฤๅษีเขาเป็น เขาเป็นโดยข้อเท็จจริงของเขา ใ้หนี่หลงตัวเอง ยังไม่รู้จักรักตัวเอง ผลของมันคือสมถะไง มึงจะปฏิบัติวิธีการไหนก็แล้วแต่ ผลของมันคือสมถะหมด แต่ตัวเองเข้าใจเองว่านี่คือนิพพาน นี่คือการว่าง นี่คือการเป็นไปไม่ได้

ถ้าอย่างนี้ปั๊บนี่ถ้ามันสงบแล้วขนาดไหน เพราะเราอย่างที่ว่านี้ เพราะตัวเองเจ้าตัวรู้อยู่แล้วว่าเหยียมันหลบลงไปในนั้น นี่ต้องจับเหยียมันออกมา ที่นี้การจับเหยียออกมานี้ เราก็คิดว่าโอ้โฮ..ถ้าเหยียหลบลงไปแล้ว เหยียตัวเป็นสภาวะแล้ว เพราะเราสมมุติได้ โอ้โฮ..ตัวเหยียอย่างนั้นนะ จะกระโดดไปหาตัวเหยีย ไม่มีเจออหอก เพราะเขาเป็นบุคลาธิษฐานเขาเปรียบเทียบ แต่เหยียก็คือนามธรรม เหยียก็คือค้นหาความทะยานอยากไง

โยม : พอเมื่อเช้านี้ครับ พวกผมเหมือนกับตะโกนกับตัวเองเลยครับว่าไม่มี คือไม่มีใครเหยียไปกว่านี้แล้ว ตัวกูนี้เหยียที่สุดแล้ว

หลวงพ่ : ไซ้ ถ้าเห็นนะ อัดตา หิ อัดตโนนาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้าตนเห็นแล้วตนแก้ไขได้ประเสริฐที่สุด

โยม : ผมทำไม่ได้ครับ

หลวงพ่ : ที่นี้ส่วนใหญ่แล้วคนไม่เห็นใจ เห็นไหม ทุกคนไม่โทษตัวเองโทษคนอื่นหมด ทั่วไปโลกทั่วไป ที่นี้ถ้าธรรมะนี้เห็นไหมต้องหาตัวให้เจอ

โยม : ผมกำหนดใจ คือว่าตอนนี้ผมแพ้ ผมคงจะแพ้มันครับ

หลวงพ่ : เพื่อยู่แล้ว ไม่แพ้มันหอก มันแพ้มันตั้งแต่ในมุ้ง อวิชชา ปัจจยา สังขารา สังขารา ปัจจยา วิญญาณัง ปฏิสนธิจิตคือตัวพญามาร ตัวพญามารนี้พาให้เราเกิดเป็นมนุษย์ มารมันครอบงำตั้งแต่มึงยังไม่เกิด ตั้งแต่อดีตชาติย้อนไปจนไม่มีต้นไม่มีปลาย

มารมันครอบงำจิตมาตั้งแต่ต้น แล้วถ้ามันทำต่อไปไม่ได้ มันก็จะครอบงำไป จตุปปาตญาณ จะต้องเกิดตลอดไป นี่บุพเพนิวาสานุสสติญาณ จตุปปาตญาณนี้ จิตนี้วิญญาน มันจะเวียนตายเวียนเกิด โดยธรรมชาติของมันเป็นอย่างนี้

แพ้ตั้งแต่ในมุ้ง แพ้ตั้งแต่ก่อนเกิด เกิดมาแล้วก็แพ้ แล้วตายไปก็แพ้มันอีก แต่ เพราะเราพบพุทธศาสนา เราถึงตั้งตนขึ้นมา ตั้งตัวขึ้นมาเพื่อจะปะทะกับมัน ตั้งตนขึ้นมา ตั้งสติขึ้นมาว่ากูนี้เป็นชาวพุทธ กูจะประพฤติปฏิบัติเห็นใหม่ ตั้งตนขึ้นมาเพื่อจะสู้กับ ใคร สู้กับมารในใจของเรา แพ้ตั้งแต่ในมุ้ง แพ้ตั้งแต่ยังไม่เกิดน่ะเลย

โยม : แล้วทุกวันนี้มันหนักข้อขึ้นทุกวันอีกครับ ยิ่งสู้ยิ่งหนักข้อครับผม

หลวงพ่ : เขาเรียกว่ากิเลสนี้มันรู้ทัน ถ้ามันหนักข้อขึ้นมานี้ เรานี้เห็นใหม่ ถ้ามัน หนักข้อขึ้นมา ทำไมพระนี่เขาต้องหลีกเร้นล่ะ สัปปายะ ๔ สถานที่ที่เป็นสัปปายะ อาหาร เป็นสัปปายะ หมุกณะเป็นสัปปายะ ลำคัญที่สุดเลย อาจารย์เป็นสัปปายะ

โยม : ผมไม่มีอะไรเอื้อเลยครับ

หลวงพ่ : นั้น นี่พูดถึงนี้เพราะมีสัปปายะ ข้อควรปฏิบัติเห็นใหม่ คนจะเริ่มปฏิบัติ เขาจะสู้กับมัน เขาต้องมีฐานก่อน ถ้าเราไม่มีอย่างนี้เลย แล้วคลุกคลีตลอดเวลา คือว่าเรา กินของแสลงตลอดเวลา เอ็งป่วยขึ้นมาแล้วก็เสพทุกอย่างเลย แล้วพอไปหาหมอ หมอก็ ไล่ออกจากโรงพยาบาลนะสิ

นี่ก็เหมือนกัน เราจะต่อสู้กับมัน แล้วเราแพ้ตลอด นี่พูดถึงว่าเหตุผลนี้มันแพ้อยู่ แล้ว อันนี้ถ้ามันมีความจำเป็นใช้ไหม เรามีหน้าที่การงานของเรา เราก็ทำหน้าที่การงาน ของเรา เราก็พยายามสำรวจของเรา แล้วเราพยายามปฏิบัติของเรา ได้แค่ไหนก็แค่นั้น เพราะ ! เพราะเรามีสถานะอย่างนี้ ที่นี้มันก็ถึงเวลาที่ว่าจะทำอะไรต่อไป

โยม : เมื่อวาน ก่อนที่จะมาวันนี้ครับ เมื่อวานได้เจอแม่ ผมไปบอกแม่ว่าถ้าวันใดวัน หนึ่งไม่เห็นผมก็คือผมเลือกสถานที่ที่จะไปบวช ก็ได้บอกแม่ไว้ตั้งหลายปีแล้วครับ แต่ก็ ยังไม่ถึง

หลวงพ่ : อี เรายังคิดอย่างนี้หรือก อย่างการภวานานี้ะมีขึ้นมีลงนะเว้ย เวลาดีแม่ ังก็อย่างนี้ เวลาลงแม่รีบๆ จะวิ่งหนีเลยละ

โยม : ก็อย่างเมื่อเช้านี้ลงสุดจริงๆ ครับ

หลวงพ่ : ภาวนามีขึ้นมีลงนะเว้ย

โยม : แบบน้ำตาตกเลย หยดเหมะเลยครับว่าแพ้แล้วหรือ แค่นี้ก็แพ้แล้ว

หลวงพ่ : เพราะอะไรรู้ไหม พวกเราต้องมีอาชีพ มันต้องมีหน้าที่การงาน ถ้าจะออกมาต้องคิดให้ดี ต้องคิดให้ดีว่าถ้าอยากไปมันจะไปไหน แล้วถ้ามันไปไม่ได้ก็อีกเรื่องหนึ่ง ถ้าไปรอดก็ดีไป ถ้าไปไม่รอดก็ต้องคิดว่า ถ้าพูดถึงว่าเราจะลองว่าไปก่อน มันตันแค่ไหน ถ้าไปไม่ไหวค่อยว่ากันอีกทีหนึ่ง ที่นี้ใครจะกล้าเสี่ยงอย่างนี้ไหม

โยม : ตอนบวชณเรมเคยจะไม่สึกแล้วครับ ย่าไปขอไว้

หลวงพ่ : นั่นอีกเรื่องหนึ่ง ไอ้นี่อยู่ที่เราจะคิดอย่างไร มันอยู่ที่บุญวาสนาของคนนะ อย่างของเราเนี่ยไม่มีใครปรารถนาให้บวชหรอก ยิ่งพ่อแม่เนี่ยไม่มีสิทธิ์ได้บวชเด็ดขาด อย่างเราเนี่ย เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเป็นหลักของบ้าน เป็นหลักเลย พ่อแม่เนี่ยหวังเลยว่า ตัวนี้แหละจะเป็นตัวหลักไป เพราะรู้ๆ กันในบริเวณละแวกบ้านรับรู้กันหมด รับรู้กันหมด แต่มันก็มีเหตุบังเอิญ เหตุให้เราแบบว่ามันทนไม่ไหว มันต้องไปอย่างเดียว มันก็เลยฝันขึ้นมา

ออกมานี้ไอ้โฮ..ขนาดว่า ธรรมดาใช้ไหมพ่อแม่ไม่อนุญาตนี้บวชไม่ได้ ถ้าไม่อนุญาต บวชไม่ได้หรอก เราก็อยู่บ้านทำงานเฉยๆ คือว่าทำงานแบบทาส แล้วไม่ต้องการสิ่งตอบแทนใดๆ เลย ๒ ปีนะ จนกระทั่งเดี๋ยก็แบบว่าเราประท้วงไง ก็เหมือนประท้วงกลายๆ นั่นแหละ ผลสุดท้ายบอก มึงจะไปไหนก็ไปเถอะวะ เท่านั้นแหละภูไปวัดเลย อนุญาตแล้ว เขาพูดด้วยประชดไง ต่างคนต่างประชดไง ไอ้โฮ..พอบวชเข้าไปช็อกเลยล่ะ ช็อกเลยเหมือนกับคนแบบตรอมใจ ช็อกเลย อยู่โพธารามนี่เข้าโรงพยาบาลชานคามิลโล เข้าไปบ้านโป่งไป พอเราบวชแล้วเขาไปบอกไงว่า ไปนอนอยู่ในห้อง ICU เลย

โยม : พ่อแม่อาจารย์หรือครับ

หลวงพ่ : เสียใจขนาดนั้นเลยนะ แล้วเวลามาบวชแล้วนี่จะให้สึกอย่างเดียว เพราะไปแล้ว ก็หลุดปากไปแล้วใช้ไหม แล้วเราอยู่อีสานมา เดียวโทรเลขไปแล้วเราอยู่อีสานไปให้กลับบ้าน เอ๊ะกลับมาทำไมวะ เพราะกลับมานี่เขาจะซื้อที่ซื้อทางกัน ให้มาแบบว่า

เหอะ เก็บของกลับ เพราะที่แรกโทรเลขไปก็ไม่รู้ เรียกไปธุระอะไร ก็ต้องลงมา พอลงมาแล้วธุระอะไรวะ ไม่เอาไม่สน ไม่สน

นี่พูดถึงทุกคนมันก็มีความจำเป็นทุกคนแหละ อันนี้เพียงแต่ว่าเราจะเข้มแข็งไม่เข้มแข็งมันอยู่ที่เรา ถ้าเราเข้มแข็งอันนี้เขาเรียกว่าศานนะ ถ้าเราเข้มแข็งปั๊บเราก็จะมีหนทาง เราจะมีความคิด เพราะในบ้านของเราในครอบครัวเรา จะรู้เลยว่าจุดอ่อนจุดแข็งมันอยู่ตรงไหน เราจะทำอย่างไร

หลวงพ่ : โทษนะ นี่ใคร นี่ใคร

โยม : เป็นเพื่อนครับอาจารย์

หลวงพ่ : เดี่ยวหาว่าจู้ๆ มาอยู่ได้อย่างไร เดี่ยวจะหาว่าอยู่ได้อย่างไร ไม่ยอมไม่ยอม

โยม : เป็นเพื่อนกันครับ ยังไม่มีครอบครัวครับ

หลวงพ่ : เดี่ยวจะบอกว่าโธ้ย..ฟังอย่างนี้ไม่ได้ ทำให้เขาแตกแยกได้อย่างไร ภิกษุพูดให้เขาได้เสียกัน ให้เป็นครอบครัวกันก็เป็นสังฆาทิเสส ภิกษุยุหย่อยให้ครอบครัวเขาแตกแยกกันก็เป็นสังฆาทิเสส ชักให้เขาแต่งงานกัน ชักให้เขาสมสู่กันเป็นสังฆาทิเสส พูดให้แตกแยกกันก็เป็นสังฆาทิเสส ภิกษุนี้ ฉะนั้นเรื่องวินัยมันมีปัญหายุ่ง ที่นี้บางอย่างแต่พฤติกรรมก็คือธรรมะ เราไม่มีเจตนาทำให้ใครเสียหาย นี่เพียงแต่ว่าโลกมันเสียหายกันเอง โลกมันก็ต้องเผชิญเอง ภูไม้ได้กระทบกระเทือนด้วย แต่ก็ไม่ต้องการให้มันเสียหาย

อันนี้อย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้ นี่เราจะพูดเพราะบางทีตอนนี้คนมันมาเยอะไง แล้วกระแสที่เขาบอกว่าพุทโธหรือการปฏิบัติของเรานี้มันเป็นอัตตกิลมถานุโยค ปฏิบัติแล้วไม่ได้ผล ตอนนี้นักเข้ามาแนวนี้มาก แล้วมานี้โธโฮ..ปะทะกับเราเยอะมาก เราถึงบอกว่าพอพูดถึงการปฏิบัติแล้วเราจะพูดเลยแนวทางมาอย่างไร ถ้าแนวทางมันมาถูกต้อง มันเหมือนกับนักกีฬาที่ ร่างกายแข็งแรงนี้ ทักษะนี้เราฝึกได้ นักกีฬามานี้ แหม ต้องห้ามเปลมาเลยนะ บอกว่ามันเก่งๆ ภูไม้เชื่อหรือก ไอ้เนี่ยมันยังเดินไม่ได้เลย มันยังต้องห้ามเปลมาเลย

โยม : ครั้งที่แล้วจากกราบพระอาจารย์ไป ได้พุทโธไปก็ใช้พุทโธมาโดยตลอด ได้ไปกราบพระอาจารย์องค์ไหนๆ ก็ไม่เคยได้สนทนาธรรม ก็ใช้พุทโธของพระอาจารย์มาโดยตลอด แต่ก็นี้อะไรแบบว่าติด ติด รถตกหล่มครับ

หลวงพ่ : ถ้าติดก็ต้องกลับมานี้ กลับมาที่พุทโธ กลับมาที่ลมหายใจ แล้วลมหายใจกับพุทโธนี้ใช้แทนกันได้ เพราะอะไร เพราะว่าบางทีเรากำหนดลมขนาดไหนก็แล้วแต่ เรายังฟังได้ว่าขนาดไหน เรายังแบบว่ามันยังไม่ถึงใจเราไง ถ้ากำหนดลมหายใจ ลมหายใจเรื่อยๆ จนโอ้โฮ..มันขาด ลมหายใจขาดนะ มันจะรวมลงนะ กำหนดลมหายใจนี้มีฤทธิ์ อานาปานสติทำให้เกิดฤทธิ์มากเลย เดี่ยวจะแจกซีดี เรามีอานาปานสติอยู่ มีทุกอย่างพร้อม อานาปานสติกำหนดลมหายใจนี้ กำหนดลม เราทำมาหมดแล้ว

โยม : มีรวมลงถึงสุดก็คือเดินออกจากห้องที่ห้องพักครับ เดินออกจากห้องพักแล้วมันรวมลงถึงสุดแล้วมันเหมือนราบ ทุกอย่างราบเป็นหน้ากลอง

หลวงพ่ : ขณะเดินอยู่หรือ

โยม : เดินอยู่ครับ

หลวงพ่ : ไม่ลง

โยม : เหมือนมันลงเต็มที

หลวงพ่ : ไม่เต็มทีหรือ ขณะเราเดินอยู่นี้ เพราะเราเดินจงกรมอยู่นี้ เวลาลมหายใจมันจะเริ่มเบาลง เบาลง เบาลงนี้ พอมันจะขาดนี้ตกใจเลยนะ ขนาดสติดีๆ นี่มันยังสะดุ้งเลย เฮ้ย ! พอตกใจมันก็เตือนเลย ไม่เป็นไรๆ ถ้ามันจะขาดให้มันขาดไป พอมันเริ่มจะขาดมันเริ่มจะขาด มันเดินไม่ได้ต้องนั่งลง แม้แต่ลมหายใจเริ่มเบาลงเบาลง เบาลงนี้รู้สึกตัวตลอดเลยนะ แล้วถึงที่สุดแล้วนี้ความรู้สึกนะ จากความรู้สึกที่มันกระจายออกไป นี่มันจะหดตัวเข้ามา หดตัวเข้ามา ถึงที่สุดแล้วดับหมด

พออย่างนี้ปั๊บนี้อาจารย์บอกว่า จิตดับไม่ได้ ภาวะจิตดับจิตดับนี้ผิด คำว่าดับนี้มันดับจากความรู้สึกข้างนอก แต่ในหัวใจนี้โอ้โฮ..สว่างโพล่ง โอ้โฮ ! โอ้โฮ ! แต่มันเป็นเหมือน UFO นี่ เหมือนมนุษย์อวกาศนี่ ก็มันสื่อสารสัมพันธ์กับโลกไม่ได้ไง จิตมันเป็นเอกเทศเลย

เอ๊ะ นิ่งหลับตานี้ดับหมด ดับหมายถึงว่า สมมุติลมพัดมาอะไรมานี้จะไม่รับรู้อะไรเลย
อายคนจะไม่รับรู้อะไรเลย ดับ

สักแต่ว่ารู้นี้รวมใหญ่ ที่ว่าราบเป็นหน้ากลองนี้ ราบเป็นหน้ากลองนี้มันเป็น
ความรู้สึก เป็นความคิดหมดเลย มันไม่เป็นความจริง ความจริงไม่ใช่ความคิดนะ มันเป็น
เอง เอ๊ะ อยู่ อยู่แล้วเราลงอย่างนั้นทีหนึ่งหลายๆ ชั่วโมง

โยม : นันทานแล้วครับ แต่ว่าเมื่อเช้านี้ทุกอย่างมันยุบรวมอยู่ตรงนี้ครับ มันยุบ

หลวงพ่ : อากา อากาของจิต อากาของใจ อย่างเช่นเราจับสิ่งใดอยู่ แล้วเรา
ปล่อยมาเห็นใหม่ แล้วเราบอกเลยนะ ธรรมชาติของการเกิดปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตนะ นี่
ปฏิสนธิจิตนี้ร่องรอยอยู่ในวิญญะ พอปฏิสนธินี้ในไข่ ในไข่ของมารดา ชีวิตเกิดหรือยัง
ชีวิตเกิดแล้ว พอชีวิตเกิดแล้วนี้ ความรู้สึกอันนี้กับธาตุขันธ์

โยม : มันผูกกันอยู่

หลวงพ่ : ไข่ มันมีกายกับใจแล้ว โยงแล้ว นี้อยู่ในครรภ์อีก ๙ เดือน พอคลอด
ออกมานี้ พอเป็นเราเห็นใหม่ โดยธรรมชาติมนุษย์นี้ ความรู้สึกกับร่างกายนี้มันจะ
สัมพันธ์กัน แล้วมันจะเคลื่อนไหวไปโดยธรรมชาติของมัน นี่คนเขาบอกว่าเวลาภาวา
แล้วจิตมันออกจากร่างแล้วจะเข้าไม่ได้ ไม่มีทาง มึงยังไม่ตายนี้มันยังมีสัมพันธ์ มันยังมี
ตลอดไป

โยม : กำลังไม่เพียงพอที่จะแซะ

หลวงพ่ : ไม่มีทาง ไม่มีแซะซะด้วย มันธรรมชาติของมันเป็นอย่างนี้ พอ
ธรรมชาติเป็นอย่างนี้ปัจุบันนี้เรากำหนดพุทโธ พุทโธ พุทโธ หรือเรามาทำอานาปานสตินี้ นี่
โดยธรรมชาติของมันนี่ โดยธรรมชาติของมันลงจับสติจิตอยู่ไหนวะ จิตนี้เป็นนามธรรม
ที่จับไม่ได้เลย แต่เราจับต้องตัวเราเรามีความรู้สึกตลอดเวลา พุทโธ พุทโธนี้มันพยายาม
เอาความรู้สึกทั้งหมด ความรู้สึกของมันนี่มาอยู่ที่พุทธานุสสติ

พุทโธ พุทโธ พุทโธ จนถึงที่สุดพุทโธ พุทโธ พุทโธ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปป
นาสมาธิ เวลามันลงพุทโธ พุทโธ พุทโธ จนมันแบบว่าดับหมด ทุกอย่างมันดับหมดนี้นะ
พอดับหมดนี้ก่อนที่มันจะดับหมด อากาใจ ก่อนที่มันจะดับหมดนี้นะ พอเราพุทโธ

ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ ขณิกสมาธินี้มันสงบ นี่เราทำนิ่งๆ นะ เราทำพุทโธ พุทโธนี่จิต มันจะรวมมาหมดคนะ ลมพัดมาก็เย็น เสียงมาก็ได้ยินนะ

นี่ขณิกสมาธิเห็นไหมมันรับรู้ได้ไง จิตสงบนี้รับรู้ได้ มันยังสงบเล็กน้อยไง แต่พอมาอุปจารนี้ คำว่าอุปจารสมาธิ มันลึกซึ้งกว่าขณิกสมาธิ เหมือนเงินนี้แบงก์ ๕๐๐ กับแบงก์ ๑,๐๐๐ แบงก์ใบเดียวกันเลย กระดาษเท่ากันเลย แต่แบงก์ใบหนึ่งมันมีค่า ๕๐๐ แบงก์ใบหนึ่งมีค่า ๑,๐๐๐ ขณิกสมาธิมีค่า ๕๐๐ นี่เห็นไหม อุปจารสมาธิ ๑,๐๐๐ เห็นไหม คำว่า ๑,๐๐๐ นี่ต้องมีค่ามากกว่าใช่ไหม

จิตที่คืออุปจารสมาธินี้มันมีค่ามากกว่า คือมันสงบได้มากกว่า ทีนี้คำว่ามากกว่า มันก็ให้ผลประโยชน์มากกว่า ผลประโยชน์มากกว่านี้ พอเวลามันออกรู้เห็นไหม ขณิกสมาธิก็รับรู้ต่างๆ แต่อุปจาระเวลามันออกรู้ที่มันเห็นกายได้ มันเห็นนิมิตได้เพราะอะไร เพราะอุปจาระจิตออกรู้ได้ อปปนาสมาธินี้มันเป็นกราฟท์แล้ว มันเป็นเงินล้านเงินแสน แต่เงินกราฟท์ใช้จ่ายตามท้องตลาดได้ไหม ไม่ได้ ไม่ได้หรอก เห็นไหมตามหลักเขาก็ต้องใช้เงินสด

นี่พออปปนาสมาธิเห็นไหม อปปนาสมาธินี้อาการของอุปจาระ อาการที่มันรู้มันเห็น ที่เวลาคนเราจะสงบเห็นไหม เราจะบอกว่าระหว่างกายกับจิตนี้ถ้ามันจะปล่อยวางกันนี้ มันต้องมีความรับรู้ไง ธรรมชาตินี้กายกับจิตมันอยู่ด้วยกัน มันเกี่ยวเนื่องกัน ผิวน้ำกับเนื้อ แล้วเราจะลอกผิวหนังออกมานี้ พอลอกผิวหนังออกมานี้ เนื้อนี้จะเต็มไปด้วยเลือดเลย ถ้าเราลอกผิวหนังออก นี่ผิวหนังกับเนื้อนะ

กายกับจิต พอทำความเข้าใจของจิตนี้มันต้องมีอาการ มันต้องมีการกระเทือน มันจะต้องมีผลกระทบ แต่โลก ถ้าเป็นธรรมชาติของโลกเขาไม่มี เพราะอะไร เราเกิดมาเป็นมนุษย์แล้วนี่ คำว่าเกิดมาเป็นมนุษย์นี่นะ นี่อริยทรัพย์ เพราะการเกิดเป็นมนุษย์นี้มันต้องมีมนุษย์สมบัติใช่ไหม ต้องมีศีล ๕ ถึงจะเกิดมาเป็นมนุษย์ ถ้าไม่อย่างนั้นนะ โธ่ วันนี้เดินบิณฑบาตนี้ ไอ้พวกเขาเอามาจับหมูจับอะไรในฟาร์มนี้ เห็นแล้วนะ มึงก็มีชีวิตวะ กูก็มีชีวิตวะ แต่ชีวิตกูนี่แม่ง ๑๐๐ ปีอายุขัย ชีวิตมึงนะไม่ถึง ๖ เดือน ยิ่งไถ่กันนะ แม่ง ๔๕ วันมึงตายแล้ว ชีวิตมึงกำหนดมาพร้อมเลขนะ อย่างในฟาร์มนี้ ๔๕ วัน เขาฟักมันมานะ เขากำหนดวันตายมันเลข ๔๕ วัน แมลงวัน ๗ วัน

นี่ใจชีวิตกับชีวิตเห็นไหม แล้วชีวิตเราได้มนุษย์สมบัติขึ้นมาแล้วนี่ ได้ชีวิตขึ้นมาแล้วนี่ พอได้ชีวิตมาแล้วนี่ อันนี้ทรัพย์ที่มหาศาลเลย ทุกคนไปเห็นกันแต่ทรัพย์จากข้างนอกนะ ทุกคนว่าคนนี่มั่งมีคนนี่จะสุข ไม่ใช่หรอก มั่งเกิดมานี่เม่งโคตรเฮงเลย โคตรๆๆ เลย แล้วมั่งเอามาทำอะไรกัน เอามาแข่งฆ่ากัน เอามาทำลายกัน มันไม่เห็นอริยทรัพย์อันนี้ไง

นี่พอเรา เพราะเรามีพุทธศาสนา เราเชื่อธรรมะเห็นไหม เรามาพุทโธ พุทโธนี่ แค่ กายกับจิตนี่นะมันแยกออกจากกันนี่มันต้องมีอาการ อาการของใจนี่ มันมีกระเพื่อมมี นิमितมีต่างๆ นี่ ที่เขาบอกว่าเป็นสมถะ พุทโธนะมันจะมีนิमित มันจะมีร้อยแปด ในเมื่อลมพัด ในเมื่อมีลมพัด อากาศที่มันเปลี่ยนแปลงนี่มันต้องมีการเคลื่อนไหวเป็นธรรมดา ในเมื่อจิตมันจะสงบนี้ จิตมันสงบแล้วไม่มีอาการที่จิตสงบมาเลยนี่ มั่งเออะไรมาพุทวะ

อันนี้เพียงแต่พอเราชำนาญนี้ เราพุทโธมีสติชำนาญบ่อยครั้งใช้ไหม มันจะ กระเพื่อมขนาดไหน อย่างลมพัดมานี้ เออพัดมาก็ดีเย็นดี นี่ใจอาการของจิตมันจะเกิด เออ ดีก็เข้าสมาธิใจ เห็นไหมมันพร้อมนี้ จิตมันพร้อมมันรับรู้ละ คนที่ชำนาญในเวลานี้ โอ้โฮ.. จะทำอะไรนะ อย่างพวกศิลปินช่วงวาดเห็นไหม พับๆ โอ้โฮ..สวดยิบหายเลย ให้ดูวาด ๕ ปีก็ไม่ได้แบบนี้ ให้ดูถืออยู่ ๕ ปี กูยังวาดไม่ได้อย่างมันเลย พับๆ เสร็จแล้ว

ชำนาญในวสี ฝึกให้ชำนาญในวสี พอชำนาญในวสีมันจะเห็นอาการ นี่ ผลกระทบที่มันจะปล่อยกัน เห็นไหม เข้าสมาธิมา ฉะนั้นอาการของจิต แล้วถ้าเราเข้า สงบแล้ว พออาการของจิตนี้ นี่คือธรรมชาติของมันนะ เรายังไม่ได้ทำอะไรเลยใจ พอเรา ชำนาญปั๊บนี้เราออกรู้ จากธรรมชาติที่มันเป็นของมันโดยธรรมชาตินี้ เพราะมีจิตรู้ละ รู้ กาย เวทนา จิต ธรรม นี่ไม่ใช่ธรรมชาติแล้ว นี่สัจธรรมแล้ว อริยมรรคจะเกิดแล้ว อริยมรรคจะเกิด มรรคญาณจะเกิด เกิดต่อเมื่อจิตสงบแล้วตั้งมั่นได้ มีสติสัมปชัญญะ พร้อม แล้วควบคุมมันให้ออกทำงาน นี่วิปัสสนาเกิดตรงนี้

ที่ท่าๆ มานี้ไร้สาระ เราบอกเลยนะ คุณจิตนามรูปอะไรต่างๆ นี่ตัดรากถอนโคน ต้นไม้เนี่ยมันตัดครึ่งหนึ่งเอาไปปลูกได้ไหม ไม่มีทาง ต้นไม้จะปลูกเขาต้องมีราก มันก็ต้อง เพาะขึ้นมาเป็นลูกเห็นไหม ต้องมีราก เขาจะตัดต่อกิ่ง เขาจะแนบกิ่งอะไรก็แล้วแต่ นั่น อีกเรื่องหนึ่ง แต่มันต้องมีราก

พุทโธ พุทโธ พุทโธ ปัญญาอบรมสมาธิ สมาธิอบรมปัญญา ปัญญา
มาจากไหน ทุกอย่างรวมลงที่จิต แต่กำหนดนามรูป นามรูปคืออะไร คัมมะ เออ คัมมะหนอ
ไอ้บ้า ก็มึงแตกเข้าไปแล้วทำไมต้องมาแตกอีกล่ะ คัมมะมันก็รับรู้ใช่ไหม แล้วเราคัมมะหนอนี้
ความคิดใช่ไหม มันไม่ใช่คัมมะ คัมมะคือสังขารคือการคัม แล้วคัมมะหนอนั้นคืออะไร

ดูจิตก็เหมือนกัน นี่พอที่เขาว่าคัมมะหนอ หลวงปู่มั่นสอนนะในมุตโตทัยเห็นไหม
การเหยียดการคู้ก็ต้องมีสติสัมปชัญญะพร้อม มันออกมาจากรากใจ ออกมาจากใจ แล้ว
มันสงบไปที่ไหน สงบเข้ามาที่ใจ พุทโธ พุทโธ พุทโธนี่ กำหนดลมนี้ เพราะเราเป็นคน
กำหนด เรามีสติกำหนด แล้วถ้ากำหนดพุทโธ พุทโธ พุทโธมันจะเข้ามา ถ้าเรามีสติแล้ว
กำหนด นี่เขาบอกไม่ต้อง มันจะเกิดเอง ตัดครึ่งหนึ่งเลย ตัดต้นไม้อ้อแล้วเอาไปปลูก มันถึง
ย้อนกลับมา ย้อนกลับมาที่ว่าการกระทำมา

การปฏิบัติมา พระป่าก็ปฏิบัติมาตั้งแต่หลวงปู่มั่นมา ดูสิมรรคผลนิพพาน แล้วที่
เขาปฏิบัติกันนี้ใครมีผลบ้าง ไม่เคยเห็นผลเลย ตัดต้นไม้อ้อครึ่งหนึ่ง ตัดต้นไม้อ้อครึ่งหนึ่งแล้ว
เอาไปปลูกกัน ว่างๆ อู้อู้อต้นไม้อ้อของเขาเป็นต้นไม้อ้อพลาสติกไง มันไม่เคยเฉาไง มันไม่เคย
เฉา มันไม่เคยอะไรเลย อู้อู้อ เขาก็คิดว่าสวยงามนะ แล้วก็เรียบริยณะ ไอ้พวกเรานี้แม่งไอ้
พวกลูกทุ่งไง อุตตกิลมถานุโยค ยิ่งกูด้วยนี่นะไอ้โฮ..พูดจากระโชกโฮกฮาก ไอ้โฮ..ไอ้นี้
ต้องจับไปฆ่าตาย มันเป็นพระได้อย่างไรวะนี่

หลวงพ่ : ว่ามา

โยม : เมื่อประมาณ ๓ ปีก่อนที่วัดเก่าครับ พอตีฆ้องพาเพื่อนมากราบพระอาจารย์ครับ
แล้วก็เพื่อนเขาก็ถามปัญหาธรรม ผมก็พอติภาวนาแล้วจิตตกอยู่ ก็เลยถามพระอาจารย์ไป
พอดีพระอาจารย์ไม่วางก็เลยบอกว่า ของมึงมันอีกนาน แล้วทีนี้ผมก็เลยยังไม่ได้มาอีกเลย
แบบว่าตอนนั้นก็สารภาพตรงๆ ว่ารู้สึกลัว เอ๊ะทำไมของเราต้องอีกนานวะ อะไรอย่างนี้
ครับ วันนี้ก็เลย มานิดมาหลายปีแล้วก็เลยมากราบพระอาจารย์เพื่อที่จะเล่าให้ฟังว่ามัน
เกิดอะไรขึ้นครับ

หลวงพ่ : คำว่าอีกนานนี้ คำว่าอีกนานหมายถึงว่าบางทีนี่ เวลาคนที่เขาภาวนาอยู่นี้
คนที่เขาภาวนาอยู่นี้ อย่างนี้ อย่างเช่นภาวนาอยู่นี้ ของเขามีเหตุมีผลใช่ไหม คำว่าอีกนาน
นี้เพียงแต่ว่าเราจะทำได้หรือไม่ได้ อีกนานไม่ใช่เรานานไง อีกนานหมายถึงว่า ประสาเรา

มาก สุขแบบอย่างที่พระอาจารย์บอก สุขมาก แบบว่านี่อะไรมันไม่รู้สิ มันแผ่ซ่านมัน
สุขไปหมดอย่างนี้ครับ ที่นี้ผมก็เลยคิดกันว่า เออ..อย่างนั้นจะอยู่ทางโลกทำไม ก็หนีๆ
ทางโลกมันทุกข์ เราได้หนีทุกข์ก็เลยวิ่งไปตามวัดไปภavana มันก็ไม่ได้เป็นเหมือนเดิม

หลวงพ่ : ไม่เป็น ว่างไป

โยม : แล้วก็เป็นอย่างนี้มาประมาณ ๕ ปี ก็เพิ่งมาคิดได้ว่า เออ..เป็นเพราะเราหนีทุกข์
เพิ่งมาคิดได้เมื่อ ๒-๓ วันนี้นี่ครับ

หลวงพ่ : ไม่หรอก เป็นเพราะเอ็งไปเจอพระที่แนะนำเอ็งไม่ได้ เอ็งไปคุยกับ
พระองค์อื่นฟัง แล้วพระพวกนั้นเขา จริงๆ นะเราไม่ใช่ว่านะ พระจริงๆ แล้วนี่ เรื่องที่จะ
แจกแจงตรงนี้ได้เนี่ยหาได้น้อยมาก หาได้น้อยมากๆ เวลาพูดกันมรรคผลนิพพานเลยนะ
ต่างคนต่างเพื่อเจ้อ ต่างคนต่างฝันเอาใจ ต้องทำอย่างนี้ๆ มรรคผลนิพพาน พระมาหาเยอะ
มาก พอเวลาไปหาพระอะไรนี้ พิจารณากาย พิจารณากาย แล้วถามพระเลยบอก มึงถาม
มานี้พิจารณาอย่างไรละ พิจารณากาย พิจารณากายก็คือตำราใจ แล้วเราบอกพิจารณา
ทำอย่างไรละ มันก็บอกไม่ถูก

ฉะนั้นไอ้คำว่าหนีทุกข์ หนีทุกข์นี้ ไอ้อย่างที่เรานี้ถ้ามีครูบาอาจารย์แล้วคอยชี้
คอยแนะนะ ถ้าคอยชี้คอยแนะมันจะเข้าเลย มันจะเข้าเลย อันนี้เพียงแต่ว่า อย่างนี้ประสา
เรานี้ จี๊ม๊าลียบเมืองตรงนั้นละ ถ้ากำหนดลมนี้ นี่กำหนดลมหายใจเห็นไหมต้นกับ
ปลาย ต้นกับปลายนี้บางทีเพราะความเข้าใจผิดของ..

นี่ถ้าครูบาอาจารย์ของเราเนี่ย หลวงตาจะเทศน์ประจำว่า การกำหนดลมหายใจ
กำหนดอานาปานสตินี้ให้อยู่ที่ปลายจมูก ให้อยู่ที่ประตูด่าน ถ้าใครเข้าบ้านออกบ้านนี้เรา
เห็นหมด แต่ถ้าเวลาเรากำหนดตามลมนี้ มันเหมือนกับเวลาใครเข้ามาเราก็ตามคนนั้นเข้า
ไป นี่มันถึงมีหัวท้ายไป ผลของการว่างไป

หลวงตาพูดประจำนะ ถ้าเราตามนี้เห็นไหม เวลาคนไม่เป็นมันสอนไป ลมสั้นเข้า
ก็รู้ว่าสั้นเข้า ลมเข้ายาวก็รู้ว่ายาว กว่าเอ้อ มึงก็เพื่อเจ้อกันไปเนาะ ลมเข้าออกก็รู้ว่าออก
เราทำไมต้องเข้าต้องออกด้วยมันเคลื่อน แต่ถ้าเราอยู่ที่ปลายจมูกเห็นไหม อยู่จุดเดียวมัน
จะเห็นหมดเลย

โยม : มันก็เหมือนอย่างนี้ครับ แต่ว่าเรารู้ตลอด

หลวงพ่ : ไซ้ จุดใดจุดหนึ่ง แล้วเราดูให้ชัดเจน กำหนดลมอย่างนี้แล้วจับลมไว้ เอ็งกลับไปจับลมไว้เฉยๆ เลย นี่จับลมไว้ จับลมไว้ นี่มันเป็นอย่างนี้เวลาภาวนาปฏิบัติ ปรียติ อู๋..ศึกษาเล่าเรียนมา อู๋..ปัญญาเยอะมาก อู๋..เก่ง รู้ไปหมดเลย แหม่นักปราชญ์ราชบัณฑิตเลย เวลาปฏิบัติเม่งปฏิบัติไม่เป็น แล้วพอเราปฏิบัติกันนี้ พอกำหนดลมเฉยๆ นี่มันบอกไอ้พวกนี้โง่ฉิบหายเลย เอาปัญญาอะไรมาปฏิบัติวะ คุณมเฉยๆ แล้วมันจะได้ทำอะไร มิงดูอะไรเฉยๆจะได้

ไอ้ปัญญามากๆ รู้มากๆ ไอ้ปฏิบัติรู้ร้อยแปดพันเก้าอะ ไอ้พวกนี้ละไอ้ขี้ล่อน้ำหมดเลย ไม่ได้อะไรหรอก แต่ไอ้กำหนดเฉยๆ นี่แหละ กำหนดเฉยๆ เพราะรู้จากตัวตน ไม่มีความสำนึกรู้จากตัวตน มันก็เป็นคนเลว คนเรานี้ถ้าไม่สำนึกว่าเราเป็นคนนะ

ประสาพวกเรานี้เอ็งไม่รู้จักตัวเองเลยละ เอ็งรู้จักเพื่อน รู้จักคนเขาไปหมดเลย เราจะเกรงใจเพื่อน จะถึงเวลานัดจะอะไร แต่แล้วกูไม่รู้ที่อยู่ไหนนะ กูเป็นสมบัติเขาหมดเลยนะ พวกมิงนี่เป็นสมบัติของคนอื่น เขาเรียกใช้ซะ เดี่ยวเพื่อนนัด เดี่ยวจะไปหาเพื่อนนะ อ้าวแล้วมิงอยู่ไหนล่ะ อ้าวก็กูไม่มีใจ กูเป็นของเพื่อนหมดเลย

แต่เวลาพุทโธ พุทโธนี่ กูจะเป็นกูขึ้นมาซะ นี่เวลาสำนึกขึ้นมา นี่ไอ้โธ ไอ้โธ เห็นไหม พุทโธ พุทโธสำคัญมาก พุทโธหรือกำหนดลมนี้ นี่โง่รู้จักตัวตนของเรา แล้วตัวตนนี้แหละมันจะออกไปวิปัสสนา ตัวตนนะถ้ามีตัวตน ถ้าไม่มีตัวตนทำสมาธิไม่ได้ ตัวสมาธิก็คือกดตัวตนลง แต่คำว่ากดตัวตนลงแล้วนี่มันเป็นสัมมาสมาธิ นี่มันเป็นพลังงานเพียวๆ พลังงานนี้ถึงจะเป็นพลังงานอิสระ แล้วพลังงานอิสระนี้ถึงออกไปวิปัสสนาได้

นี่คำเวลาพูดนี้เราพูดถึงตัวตน คือรู้จักตนนี่ รู้จักตนเห็นไหม ถ้าเราบอกว่าเอ็งขึ้นมาลิเอ็งเป็นใคร เอ็งชี้ตัวมิงให้กูดูทีสิ ไม่มีเลย ชี้แขนนะถ้าเกิดเป็นเนื้อร้ายก็ตัดทิ้ง ชี้หัวใจนะ หัวใจรั้วก็เปลี่ยนหัวใจเลย อ้าว..แล้วหัวใจของกูหรือ ไม่มีอะไรเลย

แต่ถ้าจิตสงบขึ้นมา นี่อือฮือ นี่ตัวกู กูอยู่นี้เอง กูอยู่นี้เอง ตัวจิตสงบนั่นคือตัวแจ้ง ปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิที่ว่าแพ้งตั้งแต่ในมุ้ง นี่ปฏิสนธิจิต จิตตัวนี้ นี่วิภูวนี่มันวนมา แล้วพอมันมาปฏิสนธิ นี่ของจริง ตัวความรู้สึกคือตัวของจริง เรื่องสสารเรื่องวัตถุของปลอม

ของปลอมเพราะเราได้สถานะ แล้วจิตใจก็เคลื่อนออกไป เราทิ้งไอ้พวกห่านไว้ที่โลกนี้ แล้วมันจะเคลื่อนออกไป

พระพุทธเจ้าบอกคนเกิดคนตายนี้ เกิดมาไม่รู้ก็ภพก็ชาติ ถ้าเอาน้ำตาของคนที ทุกข์ๆ ยากๆ อยู่นี้ น้ำตา รวมแล้วทะเลสาบยังสู้ไม่ได้เลย นี่มันระเหยเปลี่ยนแปลงไปหมดใจ นี่ถ้าเราพุทโธหรือกำหนดลมนี้เห็นไหม พอเรารับรู้ตน ตรงนี้ไม่ต้องไปฟังใคร ไม่ต้องให้ใครมาเยาะเย้ยถากถางว่าไอ้พวกพุทโธ ไอ้หลับหูหลับตาจะโง่งเงาเนี่ย หูตาสว่างก็เป็นพระอรหันต์ไปหมดแล้ว ไอ้ฉลาดๆ นี่จึ้อย่น้ำยังหมุนในวัฏฏะ ยังไปไหนไม่รอดกัน

กำหนดเฉยๆ กำหนดลมเฉยๆ เฉยๆ ต้องมีสตินะเว้ย กำหนดลมเฉยๆ แต่สติพร้อม กำหนดพุทโธ พุทโธนี้ กำหนดตรงนี้ แล้วที่ว่านี่พอมันรวมลงแล้วนี่ พอมันมีความรับรู้แล้ว เวลามันตื่นตื่นตกใจนี้ไม่มีปัญหากลับมาตรงนี้ กลับมาตรงนี้ ผู้ใหญ่จะเด็กนี้เอ็งลองเอาไปทิ้งไว้ที่กรุงเทพฯ สิ เด็กทารกนี่กลับไม่ถูกหอรอก แต่พวกเรานี้เอ็งไปไหนมาได้รอบจักรวาลเลย

จิตถ้ามีกำลังแล้วมีหลักแล้วนะ โอ้โฮ ไอ้ที่ว่าไม่เข้าใจไม่เข้าใจนี้มันจะรู้ขึ้นมาทันทีเลย ครูบาอาจารย์สอนเลยว่าจิตสงบ แล้วเห็นนิมิตเห็นอะไรต่างๆ งง ให้กลับมาถามจิตว่านั่นคืออะไร มันจะตอบเลย

โยม : แล้วไอ้อาการที่พอมันออกจากสมาธิแล้วมันแบบเบื่อโลกครับ

หลวงพ่ : เบื่อโลกนี้วิบากใจ

โยม : ต้องสอนมันหรือครับ หรือว่าเป็นกรรมของผม

หลวงพ่ : ไม่หอรอก มันเป็นวิบากใจ วิบากคือผล เช่นเอ็งบอกว่า นี่พวกเรอบอกว่านี่อริยสัจสี่ใหม่ ทุกควรกำหนด ทุกคนบ่นทุกข์หมดเลย แต่พอมารานะมึงไม่เห็นทุกข์เลย มึงไม่รู้จักทุกข์เลย ไหนทุกข์ของมึงล่ะ

ทุกข์ ! ทุกข์ควรกำหนด ทุกข์คืออะไร ทุกข์คือมีใจมีภพ แล้วใจนี้มันโดนกิเลสตัณหาครอบงำ แล้วเรากระทบอะไรเราก็ทุกข์มากใจ ทุกข์ควรกำหนด ทุกข์นี้ที่ภพ แต่เวลาเอ็งทุกข์นี้เอ็งทุกข์ที่ไหนด ทุกข์ที่อารมณ์ใช่ใหม อู๊ย..เขาคำนี้ เขาว่ากูนี้ อันนี้คือ

วิบาก คือผลที่เกิดจากเขาค่ากู กูอยู่ที่ไหนละ เขาค่าเรานี้เราคือที่จิต แล้วเราก็รับรู้ข้อมูลเข้ามา ไซ้ใหม่ พอรับรู้ขึ้นมาแล้วนี่ ไอ้ตรงนี้นั้นมันค้นหาใจ พอรู้ที่ใจมันก็ส่งผลออกมา

นี่เรียกวินา วิบากคือผลของทุกข์ใจ ที่เอ็งเบื่อทุกข์เบื่อทุกข์นี่ เอ็งเห็นทุกข์หรือเปล่า เอ็งไม่รู้จักอะไรเลย วิบากคือผลอารมณ์ อารมณ์ที่เกิดจากการกระทบ ฉะนั้นถ้าเอ็งจิตสงบ เอ็งตั้งใจทำความสงบของใจเอ็ง แล้วเอ็งตั้งใจทำความสงบนะแล้วเอ็งกลับมาดูที่นี้สิ เพราะพระพุทธเจ้าสอนว่าอริยสัจ ๔ ทุกข์ควรกำหนด ! ทุกข์ควรกำหนด ! แต่เอ็งไม่ได้กำหนดทุกข์ เอ็งไม่ได้เห็นจากทุกข์ใจ

หลวงตาบอกเลยนะ นั้นกิเลสมันมาจี๊ใส่ไว้บนหัวใจเรา แล้วมันก็ไปแล้ว แล้วทุกข์ ทุกข์ ทุกข์

โยม : ไซ้ครับมันเป็นอย่างนั้น แล้วมันก็นิไปทีนั้นที่นี้

หลวงตา : นั้นใจมันไปแล้ว มันไปทำลายเราเต็มทีเลยนะ แล้วมันก็ไปแล้วนะ ทุกข์ ทุกข์ แล้วก็อดทนนะ ทุกข์ ทุกข์ ไครมาหาคุณนี่ถูกถูกฉิบหายเลย ไหนทุกข์มีงละ ทุกข์อยู่ ไหน ไหนละ ไหนละทุกข์ เพราะเราไม่รู้จัก เราไม่เห็นทุกข์ เราเลยกำหนดมันไม่ได้ กำหนดคือเป้าหมาย เราไม่มีเป้าหมายชีวิต เราไม่มีเป้าหมายการทำ เราได้อะไรขึ้นมา

ทุกข์ควรกำหนด ถ้ากำหนดเป้าหมายกำหนดทุกข์ได้ละ สมุทัยควรละ สมุทัย ค้นหาความทะยานอยากควรละ ละด้วยอะไรละด้วยอริยมรรค แล้วถ้ามันเกิดขึ้นมาเกิด นิโรธ ความดับทุกข์ ที่นี้เราไปอ่านตำรากันใจ เอ๊ย..ทุกข์ควรกำหนด อู๊ย..ทุกข์ อู๊ย..เวลาทุกข์นะแม่งกอดคอร้องไห้น้ำตาท่วมนี่แหละบอกทุกข์ ทุกข์ เออ สติก็ไม่มีแล้วนั่น

คำว่าทุกข์นี่นะเพราะอะไร เพราะมันซ้อนกันอยู่ไง ธรรมะในภาคปฏิบัติ กับ ธรรมะโลกๆ นี่มันซ้อนกันอยู่ เห็นไหมมันซ้อนกันอยู่ แล้วเราศึกษาธรรมะพระพุทธเจ้า ใจ ทุกข์ไซ้ใหม่ ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ กี่ว่ากันไป แล้วพอเห็นทุกข์ อ้อนี่คือทุกข์ แต่ถ้าปฏิบัติพอจิตละเอียดเข้าไป ทุกข์มันเกิดที่ไหน เราไปเห็นอาการที่ทุกข์ แล้วประสา เราเลยจิตเห็นกระทบแล้ว อย่างที่เห็นนี่เห็นภาพ เห็นจิตไซ้ใหม่ พอเห็นจิตนี้จิตมันเป็นอะไรเห็นไหม นี่กำหนดจิต นี่พุทโธ พุทโธจะเห็นจิตตนนี่ มันทุกข์เพราะอะไรละ ทุกข์ เพราะมีงโง่โง่

เดี๋ยวเราแจกศีลนะเราเทศน์ไว้อันหนึ่ง จิตจริงโสดาบันก็จริง เพราะเขาบอกเขาปฏิบัติกันนี้ เขาเป็นโสดาบัน โสดาบันนี้ ใครรู้สภาวะธรรมเป็นโสดาบันหมดนี้ มันเป็นไปได้หรือไม่ได้หรอก ถ้ามีรู้สภาวะธรรมเป็นโสดาบันนะ เครื่องวัดอากาศกูเป็นโสดาบันไปแล้ว เครื่องวัดความชื้นกูเป็นโสดาบัน เห็นไหม พรอทกู่ก็เป็นโสดาบันสิไอ้ห่า

มันเป็นไปไม่ได้หรอก เพราะอะไร เพราะมันปลอมที่จิต เทคโนโลยีของมันไปใช้ประโยชน์ของมัน เทคโนโลยีคือเทคโนโลยีของมัน เขาประกอบขึ้นมาเพื่อประโยชน์ของเขา แล้วจิตมันได้อะไร ตัวความรู้สึกนี้ อย่างเช่นเราเป็นพ่อค้า เราทำธุรกิจนะทุกอย่างเลขกูทำธุรกิจต่างๆ ที่ว่าเกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติ เกี่ยวกับการมวลอากาศ เกี่ยวกับลมฟ้านี้ เรื่องไฟฟ้าอะไรนี้กูทำได้หมดเลย แล้วกูได้อะไรละ กูก็ยังทุกข์อยู่นี้ไง เพราะธุรกิจกูเยอะจีบหาย กูเครียดจีบหายเลย กูทุกข์จีบหายเลย แล้วกูได้อะไรละ

เพราะจิตมันปลอมไง ถ้าจิตมันจริงเห็นไหมเราต้องกำหนดเข้ามา กำหนดจิตเข้ามาให้สงบเข้ามาให้ได้ มันก็จริงแบบหินทับหญ้า หมายถึงก็จริงชั่วคราว เพราะมันยังปลอมอยู่ ไปวิปัสสนาไปดูกายเวทนา มันก็ยังปลอมอยู่ เพราะมันไม่ได้ทำความสะอาดพอพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรมนี้ ธรรมะสภาวะธรรมสังขารนี้ สังขารมันก็จะชักฟอก ชักฟอกเดี๋ยวมันก็ปล่อยทีหนึ่ง เห็นไหม มันก็จะได้ชักฟอกทีหนึ่ง แล้วชักฟอกทีหนึ่งแล้ว เดี่ยวชีไคลก็ออกมาอีกแล้ว อาบน้ำเสร็จแล้วเดี๋ยวก็เลอะอีกแล้ว อ้าว..ก็ชักฟอกอีกเรื่อยๆเรื่อยๆ จนกว่าจะถอนหมดเลย พอถอนหมดนั่นละถึงเป็นโสดาบัน

นี่มันซ้อนกันอยู่ไง มันคำพูดเดียวกันไง มันคำพูดเดียวกัน แต่ ! แต่ไม่เหมือนกัน คำพูดของโลกกับคำพูดของธรรม คำพูดเดียวกันนี้แหละ แต่ไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกัน เพราะอะไร เราพูดอย่างนี้เลยนะ ปัญญาคนละมิติ สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภวานามยปัญญา สุตมยปัญญาคือการศึกษา เขาว่ามีปัญญานะ พุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา อู้อู่มันเก่งจีบหายเลย ปัญญาเยอะมากไปหมดเลย แต่ปัญญากิเลสพาใช้ไง ปัญญาของกิเลสไง ถ้าจิตที่มันสงบขึ้นมาแล้ว นี่ๆ สุตมยปัญญา

จินตมยปัญญาเห็นไหม จินตนาการก็ดูแลกกัน มันก็ว่ากันไป จินตนาการก่อน เพราะมันเป็นระยะผ่าน ระยะเปลี่ยนผ่านของความคิดเรานี่ ระยะเปลี่ยนผ่านของปัญญา ที่มันจะลึกซึ้งไง พอลึกซึ้งเข้าไปปั๊บนี้ พอลึกซึ้งเข้าไปก็ลึกเข้าไปในจิตนี้ คนละมิติเห็นไหม ๓ มิตินี้ พอมิติอีกมิติหนึ่งไอ้โฮ..เวลาใครจิตสงบหรือปัญญาเกิดขึ้นไปหาหลวงตา

แล้วบอกว่านี่พูดไม่ออกเลย พูดไม่ถูกเลย หลวงตาบอกไม่ต้องพูดหรอก เรารู้แล้วเรารู้แล้ว คนเป็นกับคนเป็นเห็นไหม

เพราะมันพูดออกมาไม่ได้หรอก ความรู้สึกเราทั้งหมดนี้เอ็งเขียนเป็นตัวอักษรได้ไหม มันอธิบายออกมาได้ไหม นี่ขนาดความรู้สึกมีงั้นนะ แล้วธรรมะมันลึกกว่านี้อีกก็ร้อยก็พันเท่า นี่สันติภูฏิกโก รู้จำเพาะตน มันเป็นสันติภูฏิกโกรู้จำเพาะตน เป็นความจริงเลย ผู้ที่ปฏิบัติ ถ้าไม่รู้พูดไม่ได้ ไม่รู้ก็แตกไม่ได้

นี่หลวงตาไปหาหลวงปู่แหวนเห็นไหม ท่านบอกไม่รู้ก็ถามปัญหานี้ไม่ได้ แล้วถ้าหลวงปู่แหวนไม่จริง หลวงปู่แหวนก็ตอบไม่ได้ เพราะมันก็แบบว่าท่านสงสัยอยู่ไง ว่าหลวงปู่แหวนนี่ก็ลูกศิษย์หลวงปู่มัน แล้วหลวงปู่มันก็ยกย่องมาก ทำไมมีเราสู้เราสู้อยู่นั่นละ ท่านก็ทนมไม่ไหวเหมือนกัน เอ๊ะเราสู้เราสู้ นี่เอ๊ะมันเป็นอย่างไร ก็ขึ้นไปแบบว่าทดสอบ เพราะท่านก็มั่นใจในตัวท่านไง ไม่รู้ถามไม่ได้ พอถามปัญหาเข้าไปนี่ โอ้โฮ..ผลัวะ ผลัวะๆ นี่พื้นฐานนะ พอพื้นฐานผลัวะนี่อวิชชาเลย ผลัวะ ก็มลงกราบเลย

ใครจะติฉินนินทาอย่างไรไม่เกี่ยว ใครจะว่ากล่าวร้ายขนาดไหนไม่สน เพราะเรื่องของขี้เรื่องของโลกนี้ เรื่องของการติฉินในโลกธรรม ๘ มันร้อยแปดอยู่แล้ว แต่สัจจะความจริงนี้ได้พิสูจน์แล้ว จบ

นี่ไงมันถึงบอกว่าพูดออกมาไม่ได้ แต่ ! แต่ ! แต่ผู้รู้กับผู้รู้คุย ฐึ้นะ ถ้าพูดออกมาไม่ได้นะโอ้โฮ..สบายกูแล้ว กูจะหลอกทั่วประเทศเลย เพราะพูดออกมาไม่ได้ใช่ไหม กูก็พูดของกูคนเดียวนี้แหละ เออ เออ แต่มึงไม่เห็น ไปเจอของจริงนี่มึงจะหงายท้องเลย เพราะตอนนี้เขาหงายท้องแล้วไง เพราะว่าเขาแบบว่า จริงๆ เราไม่ยุ่งหรอก ที่นี้คนมันมาถามปัญหาเยอะ อย่างที่เขาจุดจิตกันนี่เขาบอกว่า จิตส่งออกไม่ได้อะไรนี่

ตอนนี้มีเว็บไซต์ของเรา เว็บไซต์เราเปิดแล้ว sa-ngob.com ไปเปิดได้เลย เพียงแต่ว่าตอนนี้ตึกยังไม่เสร็จใช่ไหม เราก็แบบว่าไปจองไว้ก่อน คือไปทำเว็บไซต์ไว้ก่อนไง เตี่ยตึกเสร็จเราจะอัคข้อมูลเต็มที ตอนนี้ข้อมูลก็เพียงแต่หน้าเว็บมันยังไม่มีอะไร ก็เอาขึ้นไปเล็กๆ น้อยๆ เอาพวกจุดจิตพวกอะไรไปออกใจ ไอ้ที่จิตส่งออก ของเขาบอกจิตส่งออกไม่ได้ เขาบอกว่าเขาเขียนหนังสือกันมาไงว่าจิตส่งออกไม่ได้ โอ้โฮ..ถ้าจิตส่งออกไม่ได้นะ เอ็งจุดไฟขึ้นมาที่มีความร้อนไหม

โยม : มีครับ

หลวงพ่ : จิตคือพลังงาน พลังงานของจิต ธรรมชาติของมันคือส่งออก พลังงานมันต้องมีแรงดันอยู่แล้ว จริงไหม แล้วบอกมันส่งออกไม่ได้ เขาบอกจิตส่งออกไม่ได้ ส่งออกคือสัญญาณอารมณ์ต่างหาก สัญญาณอารมณ์เกิดจากอะไร ถ้าไม่มีพลังงานสัญญาณจะเกิดได้ไหม

โยม : ไม่ได้ครับ

หลวงพ่ : ความคิดเกิดบนอะไร ความคิดเกิดบนพลังงานนี้ แล้วพลังงานส่งออกไม่ได้หรือ

โยม : ส่งออกตลอดเวลา

หลวงพ่ : เออ อธิบายไปนี้ แล้วไอ้พวกเรื่บวัดป่ามันเอาไปออกนี้ โอ้โฮ..ฮือฮาเลย นี่ไงจะบอกว่าผู้รู้มีนะเว้ย ที่ว่าพูดไม่ได้พูดไม่ได้ มันจะหลอกแตกเข้าไปเถอะ มันเสร็จเลยของมันเป็นนามธรรมไง อธิบายธรรมะพระพุทธเจ้านี้ แต่กูไม่รู้อะไรเลย เออ แต่อธิบายชัดเจนมาก ละเอียดลึกซึ้งมาก พออธิบายของจริงมา แม่่งติดเลย ไม่เป็น

หลวงพ่ : มีอะไรอีกไหม

โยม : อาจารย์ครับ อี้อัดอย่างไรก็ต้องกลับไปพุทโธใหม่

หลวงพ่ : ถ้าไม่กลับไปพุทโธไม่จบ ถ้าไม่กลับไปพุทโธนะ อย่างเช่นตอนนี้

โยม : ออกจะระเบิดครับพอกกลับไปพุทโธ

หลวงพ่ : เคยตัว หลวงตาเห็นไหม นี่กลับเข้ามาคำพูดคำนี้มันเหมือนกับหลวงตาเลย หลวงตาท่านปฏิบัติครั้งแรกเห็นไหม ท่านบอกมันอยู่จักราช แล้วท่านก็กำหนด กำหนดจิตไว้หลายๆ กำหนดจิตนี้แหละ เพราะโดยธรรมชาติใหม่ ทั้งๆ ที่หลวงตาเคยกำหนดพุทโธมาก่อนนะ ท่านบอกว่าท่านไปบวชใหม่ๆ เห็นไหม พระครูที่วัดโยธานิมิตอุปัชฌาย์ท่าน ท่านพุทโธท่านก็พุทโธนี้ เรียนมา ๗ ปี พุทโธนี้รวมอยู่ ๓ หน แต่พอออกปฏิบัติจริง เอาจริงเอาจริงนี่ดันไปจิต พอดูจิตนี้ท่านบอกจิต พอดูจิตจิตก็คืออยู่ เพราะท่านมีฐานอยู่ ก็คืออยู่ที่แบบทำความสงบได้ แล้วพอมาทำกลดหลังเดียวเสื่อมหมดเลย

ท่านบอกว่าทุกครั้งที่เจอพบกับทุกจิตเสื่อมนี้ไม่เคยมีเลย แล้วพอดูจิต ท่านพยายามของท่าน ท่านบอกพยายามขนาดไหนก็แล้วแต่นะ เหมือนกับเงินให้จิตนี้เงินครกขึ้นภูเขา แล้วมันก็ได้พักหนึ่ง พอดีได้พักหนึ่งนะมันไม่มีค่าบริการ คือมันไม่มีหลักใจ เหมือนเราเงินครกขึ้นภูเขาเราไม่มีหลักอะไรเลย พอเราสติมันไม่มั่นคงใจ พอถึงเวลาปั๊บเปลอมันก็หล่นทับมาเลย

ท่านบอกท่านทุกข์มาก ทุกข์มาก จนสุดท้ายแล้ว เอ๊ะ ! ต้องใช้ค่าบริการ เราคงขาดค่าบริการ เพราะตอนนี้พอดีหลวงปู่มัน ตอนที่ท่านจิตเสื่อมนี้ ท่านดูจิตนี้ท่านยังไม่เข้าไปหาหลวงปู่มันนะ ท่านอยู่จักรวาล ท่านจำพรรษาของท่านเอง แล้วพอออกจากนั้นท่านก็เข้าไปหาหลวงปู่มัน แล้วตอนนั้นหลวงปู่มันท่านก็ไปเผาศพหลวงปู่เสาร์โง่ ก็ทิ้งท่านอยู่คนเดียว ท่านก็คิดว่า ท่านคงขาดบริการ ไม่มีค่าบริการ แล้วอยู่คนเดียวไม่มีใครยุ่ง ก็กลับมาบริการ ๓ วันแรกออกแทบระเบิดเลย เพราะมันเคยตัว

โยม : มันจะหนีเสวยตัวอื่นครับ กินตัวอื่น

หลวงพ่ : ไซ้ มันต้องใช้สติบังคับ พุทโธ พุทโธ พุทโธหรือกำหนดลม ไปตัวอื่นไม่ได้ ไปตัวอื่นคืออารมณ์สกปรกจำไว้ อารมณ์ ! อารมณ์ ! อารมณ์ ! เป็นอาหารของจิต พลังงานนี้เห็นไหม พลังงานนี้ดูสิไฟมันเผาอะไร เผาขยะ เผาทุกอย่างเลย ถ้ามันเผาขึ้นมา มันถึงมีเศษ เพราะไฟมันต้องอาศัยเชื้อไซ้ไหม อาศัยฟืนไฟเข้าไปเพื่อให้ไฟมันต่อเนื่อง

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันจะเผา เวลามันเผาอะไรมันก็เผาอารมณ์ อารมณ์นี้เห็นไหม มันกินของมันอยู่ตลอดเวลา แล้วมันเคยตัวของมัน แล้วเราเปลี่ยนมันให้มันเป็นพุทโธ พุทโธนี้ พอพุทโธนี้มันก็เหมือนกับโซล่าเซลล์แล้ว โซล่าเซลล์เพราะเก็บพลังสะอาด พุทโธ พุทโธนี้เหมือนโซล่าเซลล์ นี่ดูสิพลังงานเห็นไหม ดูสิร้อนหมดเลย แล้วทำไปนี้ทุกคนวิ่งหนีหมดเลย แต่พอลงไปแบบตื้นขึ้นมาไอ้โฮ ใครงง ก้อยากจะเปิดไฟ พุทโธ พุทโธนี้แล้วมันอึดอัด เพราะอะไร

โยม : มันจะเดินไปกินตัวอื่นประจำเลยครับ

หลวงพ่ : พุทโธก็ได้ ลมหายใจก็ได้ อะไรก็ได้ ต้องมีสติ นี่พอกกลับมาที่นี้ปั๊บนี้ นี่สัมมาสมาธิ แต่เขาบอกว่าไม่ต้อง ที่เขาพูดกันดูจิตดูเฉยๆ ดูจิตไปเฉยๆ ดูเฉยๆ แล้วห้าม

บังคับ ห้ามตั้งสติ ถ้าตั้งสติ เจตนาคือผิดหมด ต้องปล่อย ต้องปล่อยนะ พอปล่อยแล้วนี้มันจะลงสมาธิเอง มันจะลงสัมมาสมาธิด้วยความไม่ตั้งใจ ไม่ตั้งใจ มันพูดอย่างนี้นะ

แต่คนไม่เคยปฏิบัติไม่เข้าใจ เราอธิบายหมดแหละ แล้วเขาบอก เวลาเขาอ้างเงื่อนคนไม่เป็นเงื่อน เวลาอ้างนะ อ้าว..หลวงตาท่านก็เคยจิตมาก่อน นี่เขาพูดอะไร เขาพูดจิตด้วย บอกไม่ใช่ พูดจิตว่าจิตมันผิด ไม่ใช่ว่าจิตมันถูก เขาบอกว่าถึงจะผิดอย่างไรก็แล้วแต่ก็เป็นแนวทางเดียวกัน ที่เคยเดินมาด้วยกัน อ้าว..อ้าวก็รู้ผิดมาแล้วทุกทีเงื่อนมันก็บอกว่า ก็พูดเหมือนกันเงื่อน ก็จิต เราบอกไม่ใช่ เราปัญญาอบรมสมาธิ

เราบอกหลวงปู่ดูลย์นี่เวลาท่านสอนนะ ท่านสอนว่า จิตความคิดเท่าไร ความคิดมีความคิดเท่าไรมันก็มีความทุกข์ ต้องหยุดความคิด การหยุดความคิดก็ต้องใช้ความคิดเห็นใหม่ มันก็มาเข้าอันเดียวกับหลวงตา คือปัญญาอบรมสมาธิ การหยุดความคิดก็ใช้ความคิด คือใช้ความคิดพิจารณา ไม่ใช่ดูอย่างนั้น นี่เขาห้ามพิจารณา ห้ามตั้งสติ ห้ามหมดเลย ถ้าตั้งสติปัฏฐานเป็นอรรถกถาญาณโยค คือผิด แต่ถ้าปล่อยเป็นจิตลอยน้ำไปถูก

เพราะพอเขาทำอย่างนี้มา แล้วเขาสอนอย่างนี้มาเยอะใช้ใหม่ พอสอนอย่างนี้มาเยอะ เขาพยายามจะหามวลชน หาอ้างอิงว่าทำเหมือนกัน คือเบงกัปลอมเงื่อน เอ็งมีเบงกัมาเอ็งก็จ่ายตังค์ได้ตามกฎหมายใช้ใหม่ แต่ของกูนี่ ถ้าจะจ่ายตังค์จะบอกว่า เบงกัของผมนี่ถูกต้องตามกฎหมายนะ เวลาจะซื้ออะไรก็ต้องบอกเขาว่า เบงกักูนี่นะ นี่ถูกต้องตามกฎหมายนะ นี่มีรัฐบาลไทยรับประกันนะ เอ็งว่ากูต้องพูดอย่างนี้ด้วยหรือเปล่า เพราะอะไร เพราะกูไม่มั่นใจว่าเบงกักูจริงหรือปลอมเงื่อน แต่เบงกัของมึงนี่ เราซื้อของเราจ่ายตังค์แล้วเราก็กลับใช้ใหม่ แต่ของเราเวลาจ่ายนี้ เบงกันี้ใช้ได้ตามกฎหมายนะ เพราะเขากลัวคนจะบอกว่าเบงกักูปลอมเงื่อน

นี่แล้วเขาก็อ้างคนนั้น อ้างคนนี้ อ้างเขาทั่วไปหมด เพราะมันมาจากที่ไม่ถูกต้องนี่คือคำว่าพุทธโฆแล้วมันเครียดมันอะไร อันนี้พออย่างนี้ปัฏฐานมันก็บอกว่าเวลาพุทธโฆแล้วนี้มันอึดอัด เพราะการทำงาน พอไปจิตแล้วมันสบาย คนมันพลาดตรงนี้ มันชอบสบายกัน แล้วพอมันทำที่มันอึดอัด กูก็บอกว่ามันเป็นข้อเท็จจริงเงื่อน เพราะการทำภาวนานี้มันจะละภพละชาติ

งานทางโลกนี่มันเป็นเรื่องของโลกรู้ใหม่ งานของเราเนื้อที่ทรัพย์สมบัติของจริงเงื่อน สมบัตินี้มันเกิดจากจิต เกิดจากจิตเห็นใหม่ เวลาจิตนี้ตายไปนี้มันก็ไปเกิดอีก

ในวิภูฏะ ถ้าจิตเรามีคุณสมบัติ อริยมุขินี้ ถ้ามันยังไม่ถึงที่สุดมันก็ไปเกิด เห็นไหมเป็น เทวดาอริยมุขิ เป็นพรหมอริยมุขิ ถึงที่สุดแล้วมันไม่เกิดอีก แล้วมันไม่เกิดอย่างไร แต่ ทรัพย์สมบัติจากภายนอกนี้ ทรัพย์สมบัตินี้เรายังต้องชวนขวายกันมากมายขนาดนี้ แล้ว ทรัพย์ภายในนี้ มันจะทำลาบถวาย มันเป็นไปได้ไหม

นี่ในข้อเท็จจริงเป็นอย่างนี้ จะทุกข์ก็ต้องยอมรับไง มันต้องขยันหมั่นเพียร ต้อง ยอมรับทุกข์สิ ไม่ใช่เราจะทำอะไรสะดวกสบายตามที่เขายกมาลัดสั้นเอาโสดาบัน มันเป็นไปได้หรือไม่ได้ออก มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เนอะ เอาแค่นี้ก่อน